

Kommitté 10 – Landsbygd och gröna näringar

Innehåll

Kommitté 10 – Landsbygd och gröna näringar.....	2
Djurskydd – motion 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9 och 10.10.....	2
Lantbruk och Landsbygdsprogrammet – motion 10.11, 10.12, 10.13, 10.14 och 10.15	5
Häst – motion 10.16 och 10.17	9
Jakt – motion 10.18	12
Rovdjur – motion 10.19	13
Renkonto – motion 10.20	14
Ersättning vid utebliven markanvändning – motion 10.21, 10.22, 10.23, 10.24, 10.25, 10.26 och 10.27	14
Lantmäteriet och bygglov på landsbygden – motion 10.28, 10.29, 10.30, 10.31 och 10.32	17
Strandskydd – motion 10.33, 10.34 och 10.35	19
Jordbruksmark och hagmarker – motion 10.36 och 10.37	21
Landsbygdsföretagande och landsbygdsutveckling – motion 10.38, 10.39, 10.40, 10.41 och 10.42	23
Investeringsmöjligheter i jord och skog – motion 10.43	25
Skattereduktion vid nybyggnation på landsbygd – motion 10.44	26

Kommitté 10 – Landsbygd och gröna näringar

Djurskydd – motion 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9 och 10.10

Motionären föreslår att:

10.1 Centerpartiet skall höras och synas mera om vad de gör för djurskyddet.

10.2.1 Djurförbud flyttas från Djurskyddslagen till brottsbalken.

10.2.2 Djurskyddskontrollen flyttas från länsstyrelsen till oberoende veterinärer enligt finsk modell.

10.3 Djur skall skötas på plats och inte flyttas.

10.4 §16 DL avskaffas och ersätts med ett anmälningförfarande som vilken annan verksamhet som helst enligt finsk modell.

10.5 Sällskapsdjur inte skall omfattas av den statliga kontrollen.

10.6 §74 endast får användas i undantagsfall.

10.7 Anonyma anmälningar inte skall tillåtas.

10.8 Det lagstiftas att djurskyddskontrollanter skall ha en försäkring enligt finsk modell.

10.9 Centerpartiet arbetar för att hållandeperiodsystemet avskaffas och att ersättning istället räknas på ett årsgenomsnitt med ett slutdatum den 31/12 varje år.

10.10.1 Uppdra till partistyrelsen att ta fram ett rättssäkert system för tillsynsmyndighetens rätt att beslagta och avliva tamdjur.

10.10.2 Ge partistyrelsen i uppdrag att utreda åtgärder för att minska så kallade okynnesanmälningar riktade mot djurhållare.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter frågor om förutsättningarna för djurhållning. Sverige behöver lantbruksföretagare med betesdjur, det är avgörande för att vi ska kunna bibehålla den biologiska mångfalden i det öppna landskapet. Men det är också avgörande för jobben på landsbygden att vi har lantbruksföretagare som är konkurrenskraftiga och ekonomiskt hållbara.

Att människor känner otrygghet och känner en rättsosäkerhet är ett problem att ta på största allvar. Företagande och utsatthet är inte det som Centerpartiet menar bidrar till att utveckla den svenska livsmedelsproduktionen eller leder till fler jobb på den svenska landsbygden. Centerpartiet vill dock poängtera att de människor som jobbar med dessa kontroller i stort gör så gott de kan utifrån de förutsättningar som finns. Centerpartiet menar att det svenska goda djurskyddet bäst bevaras genom att vi ser till att våra djur har det bra och inte av att behålla i

vissa fall allt för krångliga regler. Dessutom menar vi att en större grad av samarbete mellan kontrollinstans och företagarna skulle kunna bidra än mer till att stärka djurskyddsarbetet. Rädsla eller oro är sällan en bra drivkraft för detta. I Centerpartiets egen livsmedelsstrategi som lämnades in som en följdmotion i riksdagen föreslår vi att djurförbud ska beslutas opartiskt i tingsrätten och inte på länsstyrelsen som det är idag. Även i riksdagsmotionen Framtidens lantbruk föreslår Centerpartiet att djurskyddslagen ska hanteras i tingsrätten. På så sätt flyttas djurskyddsärenden från förvaltningsdomstolen till tingsrätten.

När det gäller djurskyddskontroller är det viktigt att dessa utförs av myndigheter för att upprätthålla rättssäkerhet och opartiskhet. Det finns däremot inget som hindrar djurägaren från att ha med sin veterinär vid djurskyddskontrollen.

Anledningen till att djurskyddet flyttades från kommunerna till regional nivå på länsstyrelsen var de stora lokala skillnaderna. Det fungerade väldigt bra på många ställen, men i 40 av landets kommuner fungerade det inte alls. Under 2008 gjordes inte en enda kontroll i 40 av landets kommuner, vilket är oacceptabelt. För att få en kontroll som fungerar i hela landet flyttades därför kontrollen till länsstyrelserna. Det finns även ett djurskyddsregister som underlättar länsstyrelsernas arbete. Partistyrelsen anser därför att djurskyddskontrollerna sköts bäst på en regional nivå av länsstyrelsen.

Centerpartiet arbetar för djurens välfärd. Motionären belyser problemet att djurens bästa inte alltid tillgodoses vid omhändertagande och omflyttningar av djur. Motionstexten lyfter att djur kan skadas och stressas vid infångningar, lastningar, transporter och förvaringar. Det är därför inte säkert att djuren vid omhändertagande mår bäst av att flyttas. Trots detta finns det tyvärr många fall där djuren vanvårdas eller där djurägaren inte förmår att ta hand om djuret. Det viktigaste är att se till djurens bästa och se till att djuret får den vård som expertis bedömer är nödvändig för dess välbefinnande. Däremot bör myndigheter även se till de ekonomiska kostnaderna för omhändertagandet ses över och beaktas innan flytt av djur.

Motionären vill att Centerpartiet ska verka för att ersätta kravet på tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen med ett anmälningsförfarande. Centerpartiet har länge arbetat för att underlätta landsbygdsföretagande men samtidigt värna om djurskydd. Vi ställer oss öppna till att närmare undersöka möjligheterna att se över och stärka rättssäkerheten kring djurskyddslagens regelverk.

Precis som motionären beskriver finns det en problematik i att byggnaderna måste vara färdigbyggda innan man kan få tillstånd. För att inte hamna i kläm kan dock investeringar som byggnader till djuren förprövas. Finns det några brister kan dessa åtgärdas innan tillstånd kan ges. Trots detta kvarstår faktum att det är krångligt att söka tillstånd vilket kan resultera i stora förluster för lantbrukare som investerat stora summor i att byggnader för djuren, som sedan kan stå tomma om de får avslag på sin tillståndsprövning. Centerpartiet har i riksdagen drivit frågan kring att förenkla tillståndsprocessen men samtidigt värna om djurens välfärd.

Sällskapsdjur omfattas idag av den statliga kontrollen för djurskydd. Motionären belyser att resurser på kontrollmyndigheten kan minska genom att sällskapsdjur lyfts bort från den statliga kontrollen. Kontrollen av sällskapsdjur skulle istället ersättas av kennelkonsulter.

Att skydda djurvälstånd genom kontroller är centralt för Centerpartiet och bör utföras av en myndighet för att det ska vara rättssäkert, detta innefattar alla typer av djur även sällskaps- och husdjur. Det finns andra sätt att effektivisera myndighetskontrollen, bland annat genom att effektivisera och förenkla djurskyddskontrollen samtidigt som en god djurvälstånd upprätthålls.

Motionären pekar på att djurägaren ska ha en rimlig möjlighet att överklaga eller åtgärda eventuella problem. I regeringsställning uppdaterade Centerpartiet djurskyddsförordningen för att stärka djurskyddet. Motionären lyfter en problematik i att djurägare känner sig maktlösa vid omhändertagande av djur och att §74 därför endast ska användas i undantagsfall.

Det finns dock andra sätt att begränsa att djurägaren känner sig chanslösa i en rättsprocess, vilket är intentionen i motionen. Bland annat genom att förbättra myndighetsdialogen mellan djurägare och tjänstemän. Det innebär att polisen eller djurskyddskontrollant innan omhändertagande måste meddela djurägaren om detta. Med kommittémotionen Framtidens lantbruk har Centerpartiet i riksdagen lyft vikten av en bättre myndighetsdialog, där lantbrukare och djurägare måste få tydligare information vid omhändertagande av djur.

I samma riksdagsmotion har vi lyft problematiken med anonyma anmälningar och uppmanat regeringen att arbeta för att se över anonyma anmälningar i syfte att minska antalet okynnesanmälningar. Flera anonyma anmälningar är okynnesanmälningar som ligger till grund för till exempel grannfejd eller osämja. Detta belastar samhället i form av onödiga kontrollbesök och hindrar tjänstemännen från att åka ut på riktigt akuta kontroller där djuren vanvårdas. Men eftersom det är svårt att avgöra exakt hur mycket av myndighetens resurser som går till att kontrollera anonyma anmälningar där djur inte far illa, behöver detta utredas vidare.

Motionären föreslår att den finska modellen på tjänstemannaansvar med tillhörande försäkring ska tillämpas i Sverige. Motionären menar att ett tjänstemannaansvar skulle begränsa att djur kommer till skada samt att lös egendom förstörs. Partistyrelsen menar att den svenska modellen för myndighetskontroll idag fungerar på ett bra sätt. Risken med ett tjänstemannaansvar är att kontrollanter hämmas från att ta beslut på grund av rädsla för konsekvenser såsom avsked eller rättsliga påföljder. Detta äventyrar både rättssäkerheten och myndigheterna från att utföra sitt arbete på ett korrekt sätt. Ett tjänstemannaansvar skulle också utsätta djuren för en risk om kontrollanterna är rädda för att göra fel och inte rapporterar in misstänkt vanvård av djur.

Det nuvarande hållandeperiodsystemet innebär att djurägaren måste hålla minst det antal djur som denna redovisat i ansökan i minst två månader. Hållandeperioden på två månader räknas från dagen efter det att ansökan om utbetalning har kommit in till länsstyrelsen. Systemet är krångligt och behöver förenklas. Centerpartiet arbetar redan för att regelförenkla, inte minst när det gäller jordbrukspolitiken och drev detta i arbete med livsmedelsstrategin.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att se över och stärka rättssäkerheten kring djurskyddslagens regelverk.

Att fortsätta arbeta för regelförenklingar och mindre krångel i stödsystemen.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.1
10.2.1
10.6
10.7
10.9
10.10

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

10.2.2
10.3
10.4
10.5
10.8

Lantbruk och Landsbygdsprogrammet – motion 10.11, 10.12, 10.13, 10.14 och 10.15

Motionären föreslår att:

10.11 Centerpartiet verkar för att Jordbruksverket tar fram alternativa metoder, ex. vis regionalt via länsstyrelser kan genomföra utbetalningar av berättigade stöd, om det normala systemet fallerar. Det är ohållbart att enskilda lantbrukare skall behöva vänta uppemot två år på berättigad ersättning.

10.12 Landsbygdsprogrammets resurser för landsbygdsutveckling överförs till den regionalt tillväxtansvariga myndigheter.

10.13 Utreda och driva frågan så att landsbygdsprogrammets medel bör handläggas av landets regioner, i likhet med de andra regionala utvecklingsmedlen.

10.14.1 Nya LFA-områden kommer till stånd och att dagens svenska system för norrlandsstöd så långt möjligt likställs med det finländska systemet för nordligt stöd.

10.14.2 Stödet för mjölkproduktion utgår utifrån antalet mjölkkor istället för från den årliga mjölkproduktionen och att systemet med mjölkkvoter har avvecklats.

10.14.3 Ett system med statsborgen efter förebild från Finland inrättas för att förbättra gårdarnas ekonomi.

10.14.4 Ett system med förskottsutbetalning på stöden skapas. Inriktningen ska vara att bättre följa lantbrukarens behov av likvida medel och att lantbrukaren inte ska tvingas låna i bank till hög ränta för att klara likviditeten.

10.14.5 Jordbruksverket uppdrag med att fördela jordbruksstöden decentraliseras till länsstyrelserna för att besluten ska komma närmare de som berörs.

10.14.6 Man följer och driver frågan om stöd till utdelning av frukt, grönsaker och mjölk i skolan så vi väljer mer ekologiska produkter för då kanaliseras stödet i högre grad till mervärdesprodukter.

10.15 Centerpartiet jobbar för att urvalskriterier för poänggivning i ansökan om statliga medel ur landsbygdsprogrammet skall skrivas så att poänggivningen är oberoende av vilken förening/företag som utför en bestämd certifiering.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna belyser att stöd för landsbygdsutveckling inom landsbygdsprogrammet ska hanteras och integreras på en regional nivå. I motionerna förs resonemang kring att landsbygdsprogrammets stöd ska handläggas av landets regioner och flyttas från länsstyrelsen. Centerpartiet arbetar redan för decentralisering och drev i regionförhandlingarna frågan om att flytta vissa myndigheters uppgifter till regionerna. Däribland delar av landsbygdsprogrammets stöd för landsbygdsutveckling, bredband och kulturmiljö. Centerpartiet arbetar fortsatt på flera plan för mer kommunal makt och anser att fler statliga ansvarsområden bör kunna decentraliseras till de regionala folkvalda församlingarna, vilket för över ansvar från länsstyrelserna till regionerna. Detta skapar förutsättningar för att skapa större regioner som också får större ansvar än idag.

Centerpartiet har i riksdagen drivit frågan om att utveckla miljöersättningarna med gårdsanpassade och resultatbaserade stöd i stället för fokus på produktionsform, både i följdmotionen till livsmedelsstrategin men också i motionen Framtidens lantbruk. Resultat ska gå före produktionsform eller certifieringsform, därmed drivs redan frågan om att ändra urvalskriterierna i investeringsstöden. Centerpartiet kommer fortsatt att arbeta för riktade miljöersättningar i stället för generella stöd till specifika produktionsformer.

Sverige har ett undantag till EU-reglerna som innebär att vi har ett speciellt norrlandsstöd för jordbruk. Den rödgröna regeringen presenterade 2016 en ny stödområdesindelning i Sverige. Mätmetoden lufttemperaturdata blev då avgörande för vilket stödområde regionerna skulle tillhöra enligt ett EU-direktiv, något som skulle återspegla förutsättningarna för jordbruket. I den nya indelningen finns efter Norrlandskusten tre varmare områden eller öar i ett kallare klimat, något som borde vara en omöjlighet eftersom det är sämre odlingsförhållanden. Dessutom sammanfaller dessa tre områdena med tre städer, vilket i sin tur gör indelningen än

mindre trovärdig då städerna drar upp medeltemperaturerna i de faktiska och omgivande jordbruksområdena. Längst Norrlandskusten ändras stödområdena från 1 till 3 vilket innebär en avgörande ekonomisk skillnad för lantbrukarna. Centerpartiet vill att regeringen ska ta ansvar för de norrländska lantbrukare som hamnat i ekonomisk svårt läge på grund av den nya stödområdesindelningen. Vi har ifrågasatt den nya stödområdesindelningen eftersom den missgynnar norra Sverige och uppmanat regeringen till att göra om indelningen av LFA-områden.

I regeringsställning presenterade Centerpartiet en ko-peng som fungerade som ett produktionsstöd per mjölkko, för att stärka konkurrenskraften inom lantbruket. I augusti 2015 presenterade vi ett krispaket för att förbättra situationen för Sveriges mjölkbönder. Ett av förslagen var att Sverige skulle agera för att i den akuta situationen tillfälligt höja EU:s interventionspris på skummjölkspulver och smör. Senast 2016 presenterade vi ett bondepaket i vår budgetmotion i riksdagen för att öka konkurrenskraften för mjölkbönder. Bland annat föreslogs att arbetsgivaravgifterna skulle slopas och dieselåterbetalningen höjas. På nationell nivå har vi arbetat för att Sverige i EU skulle driva på så att gårdsstödet kan betalas ut tidigare under hösten, men också att svenska myndigheter ska få resurser och prioritera att stöden betalas ut. Partiets riksdagsledamöter har flera gånger ifrågasatt och pressat regeringen för att de ska betala ut stöden i tid.

För Centerpartiet är det viktigt att införa åtgärder som leder till konkurrenskraftiga företag. Ett sätt är att regelförenkla så att handläggningen och utbetalningen blir effektivare. På så sätt stärks likviditeten i mjölkföretagen. Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht gick i fjol ut och lovade bankgarantier som lösning. Tyvärr gav systemet inte den effekt man hade hoppats på. Det uppstod ett problem i samarbetet mellan stat och bank, vilket ledde till att det inte fanns tillgång på kapital i hela landet. Centerpartiet tycker det är viktigt att titta på flera andra sätt att förbättra lönsamheten för lantbrukare än kreditgarantier. I alliansregeringen förskotterade Centerpartiet jordbruksstöden med ett år, vilket var en klar framgång för lantbruket. Förskottering kräver dock att statsbudgeten har utrymme för eventuella sanktionsavgifter till EU. Annars finns det en risk att stöden till jordbrukarna drabbas negativt om regeringen inte skjuter till extra pengar för sådana utgifter, vilket är fallet med den nuvarande rödgröna regeringen.

Rutinerna på Jordbruksverket är bristfälliga och myndigheten lägger mer tid på att arbeta med interna problem istället för att lägga fokus på sitt huvudsyfte det vill säga att vi ska ha ett fungerande jordbruk i Sverige. Centerpartiet vill se en snabbare hantering av jordbruksstöden genom att regelförenkla, tydliggöra myndighetens ansvar och undersöka möjligheterna för snabbhantering av mindre ärenden. Centerpartiet har uppmanat regeringen att tydliggöra uppdraget till Jordbruksverket så att myndigheten ska prioritera att betala ut stöden snarast möjligt. På så sätt förbättras delvis gårdarnas ekonomi. Ett sätt att påskynda handläggningen är att myndigheten prioriterar kontrollerna och förbättrar sina rutiner. I Centerpartiets egen livsmedelsstrategi har vi presenterat över 90 konkreta åtgärder för att stärka konkurrenskraften i hela livsmedelskedjan, från jord till bord.

Idag ger EU redan stöd till förskolor och skolor som serverar barnen mjölk, filmjölk, yoghurt och ost. Syftet är att ge barn möjlighet att dricka och äta mer av dessa varor. Skolor, från förskolan till gymnasiet, kan söka stödet. Det gäller både kommunala och fristående skolor.

Jordbruksverket betalar ut skolmjölksstödet för barn i förskolan och för barn som regelbundet deltar i skolundervisningen. 2011 publicerade Europeiska revisionsrätten en specialrapport om skolmjölks- och skolfruktprogrammets effektivitet. Enligt revisionsrätten har stödet till skolmjölk en mycket begränsad effekt, och mjölken skulle i de flesta fall ha köpts in även utan EU:s stöd (dödsviktseffekt). För att öka effektiviteten skulle stödet per enhet i medlemsstaterna behöva öka. Centerpartiet tycker dock att det är viktigare att fokusera på att stärka konkurrenskraften för lantbrukarna framför att höja skatterna i syfte att öka stöden för skolmjölk och frukt. Utvärderingen visade också att skolmjölks- och fruktprogrammet har höga administrativa kostnader som EU i liten utsträckning subventionerar. Dessutom saknas kompletterande utbildningsinsatser för att påverka skolbarnens kostvanor på längre sikt.

Sverige har hittills endast deltagit i skolmjölksprogrammet som omfattat barn från förskolan upp till gymnasienivå. Centerpartiet anser dock att det även finns andra sätt att lära och informera barn om mjölk och frukt i skolan. I Centerpartiets livsmedelsstrategi föreslår vi att i högre grad använda mat som pedagogiskt verktyg i skolan. Vi menar att offentlig sektor bör ta ett större ansvar i att verka för att kunskapsnivån höjs bland dem som tillagar och äter offentliga måltider, såsom i skola och äldreomsorg. Kunskapen bör vara förenad med kännedom om livsmedelsproduktionen, hälsa och hållbarhet i samband med måltider, exempelvis genom tydligare märkningar för konsumenter. Skolan har en viktig möjlighet att undervisa om livsmedel, nutrition och hälsa och vi anser att detta bör vara självklara delar av läroplanen, för att möjliggöra att en ny generation med god kunskap kan ta medvetna hälsosamma och miljömedvetna val. Läran om maten kan inkluderas inte enbart i hemkunskapen utan användas som ett pedagogiskt verktyg även i ämnen som naturvetenskap, matematik och samhällskunskap.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.11

10.12

10.13

10.14.1

10.14.2

10.14.4

10.14.5

10.14.6

10.15

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.14.3

Häst – motion 10.16 och 10.17

Motionären föreslår att:

10.16.1 Centerpartiet i Stockholms län driver på för en regional samordnare, ett hästkansli, som upprättas för hästnäringen i Stockholms län och som inkluderar näringens aktörer i syfte att tillvarata företagsamhet och näringslivsutveckling samt att utövarnas intresse tillvaratas och att stärka regionen.

10.16.2 Centerpartiet i Stockholms län driver på för sammanlänkad rid- och körled och utökade möjligheter för hästturism.

10.16.3 Centerpartiet i Stockholms län och nationellt driver på för att grön rehabilitering med häst ska finnas som vårdval.

10.16.4 Centerpartiet arbetar för en nationell handlingsplan för att stärka svenskt hästföretagande.

10.16.5 Centerpartiet nationellt driver på för att Jordbruksverket får i uppdrag att skapa system och upprätta rikstäckande statistik över hästnäringen.

10.16.6 Centerpartiet nationellt driver frågan att ridning ska anges som friskvård på Skatteverkets lista för aktiviteter som klassas som skattefria motions- eller friskvårdförmån för företag.

10.16.7 Centerpartiet nationellt driver frågan om att häst ska klassas som lantbruksdjur, vilket ger likvärdiga förutsättningar i frågan om exempelvis strandskydd och beteshagar.

10.16.8 Centerpartiet nationellt driver frågan om att likrikta regelverk som gäller bygglov utanför detaljplanerat område så att exempelvis byggnation av ridhus likställs med byggande av maskinhall.

10.16.9 Centerpartiet inom EU driver frågan om att förändra kompensationsstödet för betesdjur att också gälla häst.

10.17.1 Centerpartiet verkar för att hästen inkluderas i EU:s stödsystem för jordbruk.

10.17.2 Centerpartiet verkar för att hästen skall omfattas av det stödsystem som finns för veterinärers resekostnad och att stödbeloppen dubbleras.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter viktiga aspekter för att höja attraktiviteten inom hästnäringen. Hästnäringen har under de senaste årtionden blivit allt viktigare för våra öppna landskap. Hästen spelar en stor roll för både företagande inom de gröna näringarna och rekreation, där båda delarna är viktiga för det svenska samhället. Sveriges hästföretagande är den femte största produktionsgrenen inom de gröna näringarna. Hästen som fritidssysselsättning utgör en viktig mötesplats och koppling mellan stad och land. Den svenska hästuppfödningen står för både ett öppet landskap och företagande som är kopplat till hästnäringen, vilket möjliggör att människor kan utöva sport, erbjudas friskvård och ta del av upplevelsebaserade aktiviteter. I föl presenterade Centerpartiet en riksdagsmotion, En livskraftig hästnäring, med flera

åtgärder för att stärka hästföretagande runt om i landet. Förslagen på åtgärder drivs nu på nationell nivå i riksdagen.

För Centerpartiet är det en viktig princip att samhällets resurser bara ska användas till metoder och läkemedel som bevisligen ger effekt. Detta fastslogs av idéprogrammet 2013 och ska därmed vara vägledande för Centerpartiets välfärdspolitik. Denna princip ligger också till grund för vilka metoder som används i hälso- och sjukvården, till exempel inom rehabiliteringen. Det finns metoder och behandlingar som inte uppfyller lagens krav på evidens, men som en del människor ändå känner sig hjälpta av. Många människor engagerar sig idag för grön rehab och det finns även utvärderingar som pekar på positiva effekter av den metod för grön rehabilitering som används vid Sveriges Lantbruksuniversitets rehabiliteringsträdgård i Alnarp. Partistyrelsen anser dock inte att det är politikens uppgift att fatta beslut om vilka behandlingsmetoder som ska användas inom hälso- och sjukvården.

Jordbruksverket för idag rikstäckande statistik över antalet hästar runt om i landet, denna statistik uppdateras vart sjätte år. Statistiken används för att följa den långsiktiga utvecklingen och siffrorna ingår i olika beräkningsmodeller, som ligger till grund för olika analyser och politiska beslut kring hästnäringen.

Idag är det inte möjligt att använda ridsporten som personalvårdsförmån trots dess positiva effekter på människors hälsa, vilket motionären belyser i sin motion. Djur och natur har visat sig ha en positiv hälsopåverkan. Utöver de hälsofrämjande effekterna kan hästnäringen också fylla en viktig funktion för anställda med exempelvis olika funktions- och rörelsehinder men också med balanssvårigheter.

Motionären vill att hästar ska klassas som lantbruksdjur för att de ska få likvärdiga villkor när det gäller bland annat strandskyddsregler. I den hästmotion som Centerpartiet presenterade i riksdagen lyfte vi frågan om strandskyddsreglerna. Vi vill se över tolkningen av strandskyddsreglerna för att undvika särbehandling av hästnäringen men också se över möjligheten att jämställa hästen med andra betes- och grovfoderätande djur inom jordbruket inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Med hänvisning till detta anses yrkandet besvarat.

Hästnäringen och det traditionella lantbruket har olika regler för bygglov. Därför har Centerpartiet drivit frågan om att likrikta regelverket för bygglov utanför detaljplanerat område så att exempelvis byggnation av ridhus likställs med byggande av maskinhall. För Centerpartiet är frågan om att förenkla möjligheterna att diversifiera sina verksamheter på landsbygden central. I flera riksdagsmotioner har Centerpartiet drivit frågan om att inom detta ingår även att förenkla byggnationer och tillstånd av bland annat ridhus och andra jordbruksbyggnader. Centerpartiet har i motionen i riksdagen En livskraftig hästnäring lagt förslag på att se över plan- och bygglagen gällande bygglov i syfte att anpassa bestämmelsen till den mängd olika näringsverksamheter som i dag förekommer på ett modernt jordbruk. Det finns en otydlighet kring när undantaget på bygglov gäller. Många hästföretagare upplever att det är en otydlig regel med stort tolkningsutrymme. Konsekvensen blir att tjänstemän som bedömer olika kring undantag för bygglov enligt plan- och bygglagen (PBL). Centerpartiet vill därför se ett förtydligande av undantag för bygglov enligt PBL så att bestämmelsen kan

anpassas till den mängd olika näringsverksamheter inom jordbruk. Vi ser också ett behov av att förenkla möjlighet att överklaga kommunala beslut kring undantag från bygglov.

Hästarna har idag en viktig funktion i att behålla öppna landskap. Som betesdjur kan hästen beta av stora arealer och bidra till en ökad biodiversitet i naturen. Trots detta omfattas inte hästar av vissa stödformer inom den gemensamma jordbrukspolitiken, bland annat kompensationsstödet. Huvudsyftet med kompensationsstödet är dock att säkra matproduktionen i Europa. EU:s förordning för landsbygdsutveckling anger som syfte för kompensationsstödet att stödet ska ersätta jordbruket för de sämre produktionsförhållandena i de utpekade områdena. I Centerpartiets livsmedelsstrategi lyfts vikten av att värna om den svenska livsmedelsproduktionen. Att inkludera hästen inom kompensationsstödet skulle bli problematiskt ur ett ekonomiskt syfte då finansieringen kraftigt skulle överstiga nuvarande jordbruksbudget. Dessutom skulle matproduktion ställas emot hästnäringen, med anledning av detta avslås motionen.

Motionärerna vill klassa hästen som en djurenhet. I Sverige finns det fler hästar än mjölkkor. Det skulle innebära att utgifterna för stöden skulle höjas avsevärt och Sverige skulle behöva ta ett ställningstagande om att utöka budgeten till jordbruket. Majoriteten av de hästar som finns i Sverige används inte till jordbruksföretag utan till sport- eller hobbyverksamhet. Jordbruksverket skattar att cirka tio procent av de hästar som finns i jordbruksföretag kan räknas som att de ingår i någon form av jordbruksproduktion, det vill säga cirka 10 000 av de 360 000 hästar som finns i landet. Att skilja ut hästar som används för jordbruksproduktion är svårt om det ska ske på ett rättssäkert och rättvist sätt då en rad problem med gränsdragningar uppstår. Därför anser partistyrelsen att det är svårt att på ett rättssäkert sätt och ur en ekonomisk aspekt inkludera hästen i EU:s stödsystem för jordbruk.

Det finns ett problem kring de höga kostnaderna för att kalla ut en veterinär, något som innebär en risk för djurens hälsa då ekonomiska aspekter avgör om djurägaren kallar efter en veterinär. Motionären lyfter att det är möjligt för EU:s medlemsländer att dubblera det nuvarande stödet för resekostnader. I samband med att Storbritannien lämnar EU kommer den totala EU-budgeten att minska. Utkomsten av Brexit-förhandlingarna och de efterföljande förhandlingarna om EU:s nya långtidsbudget (MFF) som väntas gälla från 2021 kommer vara avgörande delar för utformningen av EU:s jordbrukspolitik och jordbruksbudget. Partistyrelsen ser framföra sig hårda förhandlingar och därför ett behov av att tydligt prioritera, bland annat vill vi se att pengarna i första hand bidrar till att skapa en livskraftig livsmedelsproduktion. I dagsläget när så mycket ännu är oklart är det inte aktuellt att på detaljnivå besluta om exakt utformning av kommande budget eller kommande landsbygdsprogram.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

10.16.4 Att Centerpartiet arbeta för en nationell handlingsplan för att stärka svenskt hästföretagande.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.16.5

10.16.6

10.16.7

10.16.8

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

10.16.1

10.16.2

10.16.3

10.16.9

10.17

Jakt – motion 10.18

Motionären föreslår att:

10.18 Centerpartiet verkar för att Naturvårdsverket och Stockholms Länsstyrelse omprövar begreppet skydds jakt och accepterar en mer praktisk inriktning av skyddsjakten mot allmän jakt som gjorts eller är på gång i andra länder.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna belyser problem kring skarvarnas påverkan på kustområden. Skarvarna har sedan 1990-talet ökat drastiskt och arten har en negativ effekt på ekosystemet och omgivningarna. Skarven är en invasiv art i Sverige men skyddas av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektivet.

Precis som motionärerna beskriver är en viktig del i rovdjursförvaltningen arbetet med att motverka invasiva arters etablering. Ska vi lyckas med det arbetet behövs en klassificering som avgör vilka arter som är invasiva. Idag är bland annat skarv skyddad enligt EU:s fågeldirektiv trots att den inte är naturlig i den svenska miljön och orsakar skada på det svenska ekosystemet. Andra exempel på arter som hotar det svenska ekosystemet och borde utredas är mårhund och kanadagås.

Frågan kring att se över skarven drivs aktivt av Centerpartiet i riksdagen. Hösten 2016 skrevs en riksdagsmotion där vi yrkade på att en nationell strategi tas fram som innehåller tydliga åtgärder för att stoppa invasiva arters utbredning och skador på ekosystemet. Tanken är att

berörda myndigheter ska ta fram dessa strategier och anpassa dem till regionala angelägenheter. Centerpartiet vill också se över och uppdatera fågelskyddsdirektivet och art- och habitatdirektivet så att de bättre avspeglar dagens situation. Ett antal arter som idag omfattas kan idag inte längre anses som hotade och bör därför tas bort, medan andra som idag är hotade bör inkluderas och ges ett bättre skydd. Direktiven behöver också revideras så att det bättre anpassas till regionala skillnader i arters status i olika delar av EU.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

10.18

Rovdjur – motion 10.19

Motionären föreslår att:

10.19 Centerpartiet ska verka för att höja budget för rovdjursinventering för att alla rovdjur i hela Sverige ska inventeras.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter viktiga aspekter för en hållbar viltvårdspolitik och att det behövs en mer korrekt uppdatering av rovdjursinventering runt om i landet. Olika geografiska och väderbaserade förhållanden påverkar utfallet av rovdjursinventeringen i framförallt norra Sverige. Motionären pekar också på att inventeringen är mer prioriterad i mellersta Sverige jämfört med norra.

Centerpartiet drev i regeringsställning linjen att Sverige ska ha som mål att ha livskraftiga stammar av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn där varje art ska finnas inom sitt naturliga utbredningsområde. Vi har även drivit på för att ansvaret för förvaltningen i allt större utsträckning ska ske regionalt och med lokalt inflytande. En sådan förvaltning kan bättre återspegla den situation som råder i olika områden och stärker möjligheterna till samexistens mellan människor och rovdjur. Det är också viktigt att beslutanderätten flyttas närmare de människor som påverkas socialt och även ekonomiskt av rovdjursstammarnas utbredning.

Med hänvisning till att Centerpartiet redan verkar för att flytta makten för viltvårdspolitiken till lokal nivå och att ansvaret för inventering överförs till regionerna, så arbetar redan partiet för mer korrekt rovdjursinventering i hela landet. Därmed anses en höjning av budgeten för rovdjursinventering inte aktuell.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.19

Renkonto – motion 10.20

Motionären föreslår att:

10.20 Centerpartiet verkar för att införa ett renkonto i likhet med skogsbrukets skogskonto.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter ett resonemang för att underlätta generationsväxlingar inom renskötseln. Centerpartiet arbetar för att underlätta generationsväxlingar på flera plan och driver frågan i riksdagen. Generationsväxlingen i företagen måste underlättas och dagens orättvisa skatteregler behöver ses över. Sveriges företagarkår är väldigt gammal och vi går mot en stor utmaning med en generationsväxling. Då handlar det om att vi måste ha en mer rättvis och mer neutral beskattning. Skattesystemet i dag premierar det anonyma ägandet på börsen medan familjeföretag och småföretag har en högre beskattning.

Motionären föreslår införandet av ett renkonto i likhet med skogsbrukets skogskonto. Skogskontot är till för att markägare ska kunna bruka skogen rationellt och ta stora avverkningar på en gång. Skogsbruket har en omloppscykel, som skiljer sig från övriga branscher, med en period om 80–100 år från plantering till avverkning. Det är dock svårt att jämställa levande djur med skog och det finns flera sätt andra sätt att lösa på generationsväxlingar på.

Motionären lyfter också att lönsamheten inom rennäringen i stor utsträckning styrs av att rovdjurspolitiken leder till de renar som skulle gå till slakt blir rovdjursföda. Centerpartiet arbetar för att begränsa rovdjursskador och har i riksdagen lämnat in flera motioner med åtgärder för detta.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.20

Ersättning vid utebliven markanvändning – motion 10.21, 10.22, 10.23, 10.24, 10.25, 10.26 och 10.27

Motionären föreslår att:

10.21 Centerpartiet verkar för en lagändring kring artskyddet så att markägare har rätt till intrångsersättning när staten återoppar artskydd.

10.22 Centerpartiet arbetar för en högre ersättning vid markinlösen av produktionsmark som kompenserar för den tillväxt eller vinst som markägaren går miste om.

10.23.1 Centerpartiet arbetar för en högre ersättning vid markinlösen av produktionsmark som kompenserar för den tillväxt eller vinst som markägaren går miste om när ersättning beräknas för biosfärer, nyckelbiotoper, naturreservat och Natura 2000 områden m.fl.

10.23.2 Centerpartiet arbetar för att stärka äganderätten när det gäller ersättningsfrågor vid begränsningar i skogsbruket som styrs av Art- och habitatdirektivet.

10.24 Centerpartiet verkar för att all lagstiftning som innebär begränsningar i rätten att bruka/förädla sin egendom medför en skälig rätt till ersättning för den skada som uppstått.

10.25 Den förändring av publicering på internet som nu gäller vid avverkning mellan markägare och Skogsstyrelse återgår till tidigare beslut som innebär att publicering inte sker på Skogsstyrelsens hemsida möjligheten för Skogsstyrelsen på grund av artskyddsförordningen skall kunna sätta stopp för avverkning utan att ekonomisk ersättning erbjuds tas bort.

10.26 Stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna äganderätten, bevara frihet under ansvar i skogspolitiken och att produktion- och miljömålen ska även fortsättningsvis vara jämställda inte bara i lagtext utan även i praktiken.

10.27.1 Centerpartiets riksdagsgrupp agerar för en fortsatt stark äganderätt av skog och mark.

10.27.2 Centerpartiets riksdagsgrupp vidtar de åtgärder som behövs för att avverkning av skog återigen ska bli en angelägenhet enbart mellan skogsägaren och berörda myndigheter.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna belyser en oroväckande utveckling där äganderätten inte beaktas i myndighetsbeslut vid områdesskydd. Markägare kan inte vara säkra på att de får bruka sin egen mark, vilket leder till stora ekonomiska förluster för fastighetsägaren. Detta är oacceptabelt.

För Centerpartiet är äganderätten en grundmurad rättighet och en vägledande princip. Därför anser vi att den svenska skogen även fortsatt bör vårdas och brukas enligt principen frihet under ansvar. Tvingande avsättning av skogsmark som begränsar äganderätten bör inte vara tillåtet i de fall då ersättning inte kan betalas ut vid intrångstillfället. Detta har Centerpartiet också ett tidigare stämmobeslut på. Vi anser också att markintrång ska minimeras. Intrång i landskapet som kräver mark bör därför ske med marksnål teknik där det är möjligt och kostnadseffektivt. Detta gäller till exempel vid byggande av samhällsinfrastruktur och luftburna ledningar.

Centerpartiet har även ett stämmobeslut från 2015 om att människors frihet, förfoganderätt och äganderätt ska stärkas. Regelverk som hindrar möjligheten att utveckla verksamheter ska ses över. Det offentliga intrång i människors egendom ska begränsas och alltid ske i god dialog med berörda.

Att skydda värdefull natur och hotade arter är en central del i miljöpolitiken. Men för att naturvården ska vara långsiktigt hållbar behöver den bygga på legitimitet och delaktighet från de som berörs. Naturvården både förutsätter att ägande- och brukanderätten värnas och en balans mellan bevarande och brukande. Att skogen både ska brukas och bevaras är en grundläggande princip för Centerpartiet, därför vill vi att skogsvårdslagstiftningen fortsatt ska bygga på dessa jämbördiga mål. Den har varit framgångsrik både när det gäller att utveckla branschen och ett ökat miljöskydd. Ägande, ansvar och befogenheter går hand i hand. Det

man äger förvaltar och vårdar man också. För Centerpartiet är äganderätten en grundmurad rättighet och en vägledande princip. Därför anser vi att den svenska skogen även fortsatt bör vårdas och brukas enligt principen frihet under ansvar. En utökad talerätt skulle urholka de jämbördiga målen för att bruka och bevara skogen.

Äganderätten med egendomsskyddet är inskriven i Sveriges grundlag, i Europakonventionen och i FN:s mänskliga rättigheter. De utgör en grund för både demokrati och marknadsekonomi. Men dess genomslag i myndigheternas hantering och prövning av enskilda ärenden behöver stärkas. Värdefull natur kan behöva utökat skydd men det kan innebära att äganderätt och brukande begränsas. Bildande av områdesskydd som bland annat vatten, skog och jordbruksmark ska skada markägaren så lite ekonomiskt och processen ska vara effektiv. Även när nya miljökrav ställs, till exempel vid vattenkraft och dammar, måste det vara rimliga kostnader för den enskilde och konsekvenser av åtgärder och förlorade intäkter beaktas och ersättas.

Därför ska tvingande avsättning av skyddsvärd mark eller vatten inte ske om ersättning ej kan betalas ut vid intrångstillfället. Dessutom behöver ersättningsmodeller och nationella riktlinjer för tvingande avsättning av jordbruks- och skogsmark samt bildande av vattenskyddsområden förtydligas. Vid implementering av artskyddsförordningen är det dock viktigt att pågående markanvändning inte avsevärt försvåras. Detta beslutades av Mark- och överdomstolen i ett fall kring ett fall där artskyddsförordningen användes av länsstyrelsen för att skydda arten bombmurkla. Orimlig byråkrati, omfattande överklagandemöjligheter och krav på omfattande och kostsamma redovisningar och analyser utan betydelse för miljön måste minska menar partistyrelsen.

Centerpartiet vill skydda skogar med höga naturvärden från avverkning genom att utveckla de frivilliga certifieringar av skogsbruk och produktkedjor som redan finns för att stärka trovärdigheten för svenska biobaserade giftfria produkter. En mycket stor del av miljöskyddet bygger idag på frivilliga åtgärder och avsättningar. Staten ska ta hänsyn till detta när mål sätts och krav ställs. Ett kostnadseffektivt sätt att skydda mark är att använda statlig produktiv skogsmark till exempel från Sveaskog, som ersättningsmark vid bildande av naturskyddsområden. De initiativ från markägare för skydd av mark som fick stöd under KOMET-programmet var positivt och dessa erfarenheter bör tas till vara. I regeringsställning justerade och höjde även Centerpartiet ersättningsnivåerna för markägare, som bör ligga fast. Vi driver nu frågan kring att utveckla nya ersättningsmodeller och har lyft detta med riksdagsmotionen En stark och grundläggande äganderätt. Syftet är att markägaren enkelt och effektivt ska kunna få ersättning vid bildande av områdesskydd som begränsar ett produktionsinriktat skogsbruk.

I riksdagen har Centerpartiet arbetat för att talerätten inte ska utökas, eftersom avverkning av skog sköts bäst mellan markägare och berörda myndigheter. Vi har också motsatt oss att Skogsstyrelsen publicerar skogsbruksplaner digitalt på nätet eftersom det då är lättare för allmänheten att överklaga och stoppa avverkningar. Centerpartiet driver också på både mot regeringen och i Europaparlamentet i förhandlingarna om LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry), som är ett beräkningssystem för upptag och utsläpp av koldioxid, så att vi fortsatt ska kunna nyttja skogens resurser på ett hållbart sätt fullt ut.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att Centerpartiets riksdagsgrupp agerar för fortsatt stark äganderätt av skog, mark och vatten.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.21

10.22

10.23

10.24

10.25

10.26

10.27.2

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.27.1

Lantmäteriet och bygglov på landsbygden – motion 10.28, 10.29, 10.30, 10.31 och 10.32

Motionären föreslår att:

10.28 Centerpartiet uppmärksammar näringsdepartementet på lantmäteriets långa handläggningstider, vilket bromsar i bostadsbyggandet. Samt på riksnivå arbetar för etablering av lokala lantmäterikontor i expansiva kommuner. Skall kommunerna nå sina mål i bostadsförsörjningsprogrammen skall inte statens myndigheter förorsaka långa väntetider.

10.29.1 Handläggningstider förkortas.

10.29.2 En effektivare fördelning och handläggning av ärendena sker utifrån god lokalkännedom.

10.29.3 Bättre samverkan sker mellan myndigheter inom samma verksamhetsområde/lagstiftning så att inte besluten motverkar varandra.

10.29.4 Statliga bidrag till kostnadstäckning för förrättningar inom omarronderingsområdena.

10.29.5 Förrättningskostnaderna måste ”marknadsanpassas” – fri prissättning kan inte accepteras även om myndigheten har monopol.

10.30 Centerpartiet verkar för en uppluckring av bygglovsprocessen för byggande på svensk landsbygd.

10.31 Lantmäteriet görs om från grunden till ett helt datoriserat system där köpare och säljare själva ritar in nya gränser via internet.

10.32 Centerpartiet ska verka för att lantmäteriets handläggningstider avsevärt förkortas.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter förutsättningar för att utveckla och skapa tillväxt på landsbygden. Långa handläggningstider, krångliga regler och rutiner på lantmäteriet påverkar utvecklingspotentialen på landsbygden negativt.

Lantmäteriets verksamhet är central för att hela landet ska kunna växa. För att jordbruk och skogsbruk ska kunna bedrivas, men också för att städer ska kunna utvecklas och bostäder byggas och för att tomter ska kunna köpas och säljas, är det nödvändigt att det finns en tydlig fastighetsbildning. Tyvärr brister den servicen i dag. Lantmäteriet lägger ned lokala kontor och handläggningstiderna är alldeles för långa. Det här sätter käppar i hjulet för mycket verksamhet. Centerpartiet ser problem i hur Lantmäteriet är organiserat i dag. De problemen är större än att man ska kunna lösa dem genom att bara ändra prissättningen. Det behövs en översyn av hur Lantmäteriets kompetensförsörjning ska bli mer hållbar, hur delar av verksamheten kan digitaliseras och hur utbildade lantmätare ska kunna avlastas av enklare tjänster i myndigheten. Den lokala närvaron måste också stärkas.

En lösning för att effektivisera Lantmäteriet är att öppna upp delar av verksamheten för privata aktörer som kan utföra vissa delar av handläggningen. Privata aktörer kan då utföra arbetet och sedan meddela myndigheten. Centerpartiet vill därför verka för att konkurrensutsätta Lantmäteriet för att bland annat förkorta handläggningstider och rationalisera myndigheten, något som tas upp i stämmoprogram Låt inte Sverige klyvas.

Centerpartiet driver förenklingar kring bygglovsreglerna hårt i riksdagen, och drev det bland annat i processen med livsmedelsstrategin och landsbygdskommittén. Att utveckla sitt företagande så att man står på fler ben är ett viktigt sätt att stärka sin egen konkurrenskraft. Det kan handla om allt från att utveckla sitt jordbruk till att också satsa på turism och upplevelseaktiviteter. Politiken måste underlätta för de människor som vill utveckla sitt företagande och de hinder som finns i dag måste minimeras. Exempelvis borde tillståndskraven vid byggnationer ses över, exempelvis skulle kravet på bygglov för ombyggnation av byggnader på lantbruksfastigheter ses över. Detta skulle bland annat kunna underlätta ifall det vill satsas på exempelvis en gårdsbutik eller bed and breakfast.

Centerpartiet har i tidigare stämmor sagt att plan- och bygglagen bör förändras så att större fokus läggs vid tidiga skeden, som översiktsplanering, bostadsförsörjnings- och planprogram. I sådana fall ges förutsättningar att helt slopa kravet på detaljplan. Strävan efter kortare handläggningstider och regelförenkling måste fortsätta.

I regionförhandlingarna arbetade Centerpartiet för att beslut skulle flyttas från myndigheter till regioner för att skapa en bättre lokal anknytning. Centerpartiet arbetar på flera plan för att decentralisera beslut så att de kommer närmare människan och de förutsättningar som finns i regionen.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.28

10.29.1

10.29.2

10.29.3

10.29.5

10.30

10.31

10.32

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.29.4

Strandskydd – motion 10.33, 10.34 och 10.35

Motionären föreslår att:

10.33 Om små kustkommuner skall behandlas på ett särskilt sätt för "riksintressen" i högre grad än andra så bör man ifrån staten också sätta en prislapp på de restriktioner man sätter för ekonomisk och social utveckling i dessa kommuner.

10.34 Centerpartiets riksdagsgrupp agerar skyndsamt för att det resultat som åsyftades med uppluckringen av strandskyddslagstiftningen som beslutades under Alliansregeringen blir verklighet.

10.35.1 Markavvattningsföretag undantas från strandskyddet, då dessa är grävda diken för markavvattning, och inte bör utgöra grund för strandskydd.

10.35.2 De havskuster som i den nationella våtmarksinventeringen tilldelats en naturvärdeskategori lägre än "mycket högt naturvärde" skall markägaren inte begränsas av strandskyddet vid de fall en naturvärdesinventering finansierad av markägaren visar att det aktuella områdets naturvärdeskategori inte har höga naturvärden.

10.35.3 Sjöar med en yta på under 5 hektar undantas från strandskyddet.

10.35.4 Sjöar med en yta på över 5 hektar skall markägare inte begränsas av strandskyddet vid de fall då båda två av följande kriterier är uppfyllda: a) Det aktuella området har i den nationella våtmarksinventeringen inte tilldelats naturvärdeskategorin ”mycket högt naturvärde”. b) En av markägaren finansierad naturvärdesinventering visar att det aktuella området inte innehåller höga naturvärden.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet anser att strandskyddet ska anpassas utifrån lokala förutsättningar och att strandskyddslagen ändras så att kommunerna får större utrymme att bestämma. Detta är viktigt för att kunna utveckla landsbygden. Samtidigt bör allmänhetens tillgång till stränder tryggas och besluten syfta till att bevara livsvillkoren för djur och växter. Det är viktigt att åstadkomma ett mer flexibelt och ändamålsenligt strandskydd som tar hänsyn till behovet av utveckling i hela Sverige. Centerpartiets syn på ett reformerat strandskydd finns beskrivet i stämmoprogrammet Låt inte Sverige klyvas.

Våren 2017 fick alliansen igenom ett tillkännagivande om att strandskyddsreglerna behöver förändras och bli mer flexibla. Dessutom måste bostäder, utveckling och jobb ges större roll när beslut i strandskyddsärenden tas. Centerpartiet och de andra allianspartierna yrkade också på att fler geografiska områden för landsbygdsutveckling (LIS-områden) ska pekas ut. Vi uppmanade också regeringen att det borde vara möjligt att ge fler undantag från strandskyddsreglerna, bland annat för att öka bostadsbyggandet där behoven är stora. Det innebär att kommunerna borde få ökat inflytande när det ska bestämmas vilka strandskyddsområden som ska bevaras eller bebyggas.

Vi i Centerpartiet har i vårt förslag till livsmedelsstrategi yrkat på att ändra strandskyddet för att främja och stärka möjligheterna för företag på landsbygden att diversifiera sin verksamhet.

Riksintressen är på många håll i landet också en försvårande faktor när det gäller utveckling. Detta leder till svåra avvägningar och långa processer vid exempelvis byggnation. Utpekanden av riksintressen bör fortsatt ske i bättre dialog med berörda kommuner och regioner.

Det finns en problematik kring att markavvattningsföretag inte undantas från strandskyddet, trots att dessa är grävda diken för markavvattning. Centerpartiet har stämmobeslut från 2015 om att se över markavvattningsbestämmelserna. En sådan utredning bör särskilt beakta skydd av biotoper enligt miljö kvalitetsmålen. För att möjliggöra flytt av diken eller ersätta med täckdiken i dessa områden behöver en dispens från förbudet meddelas innan en tillståndsprovning kan ske och denna dispens ansöks om hos länsstyrelsen. För att kunna få dispens krävs dock att det finns särskilda skäl. Förutsättningen för att möjliggöra en flytt av dike är att det kan ske utan miljöpåverkan. Regelverket kring markavvattning upplevs av många som komplicerat och otydligt vilket motionären vittnar om. Hanteringen av ärenden om markavvattning skiljer sig dessutom ofta åt mellan länsstyrelser. Det kan därför finnas ett behov av att se över om markavvattningsbestämmelserna fyller den funktion som det är tänkt

eller om det finns skäl att göra ändringar i lagen. Inte minst då det har visats att igenläggning av diken för restaurering av våtmarker kan ge betydande positiva effekter på kolbalansen.

Det finns ett tidigare stämmobeslut på att kommuner ska få större makt om att bestämma kring strandskyddsreglerna, därmed är det upp till varje kommun att bestämma vilka områden man vill eller inte vill bebygga. De kan då bestämma om markägaren ska begränsas av strandskyddet vid havskuster med lägre värden kategori ”än mycket högt naturvärde” enligt den nationella våtmarksinventeringen. Med hänvisning till att vi verkar för ett decentraliserat strandskydd går det inte att samtidigt detaljreglera arealer eller meter på nationell nivå. 2014 infördes även en möjlighet för länsstyrelserna att upphäva strandskydd vid små sjöar och vattendrag, vilket inkluderade diken upp till två meter breda. Om kommunen får mer att bestämma om finns även en möjlighet för dem att bestämma hur sjöars arealer påverkar strandskyddet.

Centerpartiet har även ett stämmobeslut från 2013 om att fortsätta underlätta för byggande i strandnära läge. För att dämpa missvisande tolkningar är det därför viktigt att Länsstyrelsens handläggningstid begränsas till tio veckor vid överprövning från kommunen när man ansökt om dispens från strandskyddet. I vissa fall har tolkningar gjorts så att små vattendrag och diken ansetts behöva skyddas enligt strandskyddsbestämmelserna vilket är en direkt felaktig tolkning av miljöbalken. För Centerpartiet är det viktigt att små vattendrag och diken helt undantas det generella strandskyddet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.34

10.35

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.33

Jordbruksmark och hagmarker – motion 10.36 och 10.37

Motionären föreslår att:

10.36 Partistyrelsen och våra riksdagsmän vidtar lämpliga åtgärder för att stoppa denna mycket negativa utveckling, och vända trenden till att vi återfår/återskapar delar av våra, ur olika aspekter, så värdefulla hagmarker.

10.37 Lyfta frågan om ett starkare skydd för åkermark enligt intentionerna i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Jordbruksmark är en oerhört viktig resurs som måste värderas och skyddas bättre än idag. Därför antog Centerpartiet ett stämmobeslut på partistämman i Karlstad 2013 om att högklassig åkermark (klass 9-10) lyfts upp som riksintresse och att åkermarkens lagliga skydd förstärks. I regeringsställning drev Centerpartiet frågan om skydd av åkermark med stort engagemang och gav bland annat Jordbruksverket i uppdrag att utvärdera reglerna som ska skydda åkermarken. Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och ingen annan mark kan användas för att tillgodose behovet på ett tillfredsställande sätt. Det finns bristande kunskaper om hur kommunerna gör sina bedömningar. I Jordbruksverkets uppdrag ingick att utvärdera tillämpningen av relevant artikel i miljöbalken, undersöka hur länsstyrelserna tolkat sitt rådgivande ansvar i denna fråga, analysera hur bestämmelserna till skydd av åkermark tillämpas i förhållande till regler om riksintresse, samt att ge en internationell utblick för att om möjligt utnyttja erfarenheter i andra länder.

I Jordbruksverkets rapport är slutsatsen att jordbruksmark idag exploateras utan avvägningar och beslutsunderlag som lagstiftningen kräver. Lagstiftningen i 3 kapitlet 4 § miljöbalken (MB 3:4) anger en mycket restriktiv hållning till att upplåta jordbruksmark till bebyggelseändamål. Ändå visar Jordbruksverkets kartläggning att beslut kring markanvändningen i stor utsträckning påverkas av kommunala markinnehav och externa intressens efterfrågan på mark, vilket inte överensstämmer med lagstiftningens långsiktiga perspektiv på resurshushållning.

Miljöprocessutredningens slutsats från 2009 var att lagstiftningen i MB 3:4 i sig skulle räcka som skydd för hushållningen med jordbruksmarken förutsatt att den tillämpade väl. Jordbruksverkets utredning anser dock att lagstiftningen i MB 3:4, i allmänhet, inte tillämpas väl och att det därför kan finnas skäl till att möjliggöra tillsyn och stärka rådgivningen. Det är i första hand tillämpningen av lagstiftningen som måste skärpas så att den kommunala planeringen inkluderar jordbruksmarkens värde och betydelse i dag, och inte minst i framtiden, på ett korrekt sätt. Det viktigaste är att säkerställa att befintlig lagstiftning efterföljs.

Hagmarker fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden. Att skydda värdefull natur och hotade arter är en central del i Centerpartiets miljöpolitik. Men för att naturvärden ska vara långsiktigt hållbar behöver den bygga på legitimitet och delaktighet från de som berörs. Naturvärden både förutsätter att ägande- och brukanderätten värnas och en balans mellan bevarande och brukande. Detta är något som Centerpartiet arbetar för. De gröna näringarna ger oss mat och ekosystemtjänster som biologisk mångfald. Men detta kräver ett aktivt bruk och förvaltning med människor och företag som vårdar och investerar i de gröna näringarna. Det enda sättet att långsiktigt behålla allt detta är genom konkurrenskraftiga gröna företag, vilket Centerpartiet också konstaterade ibland annat vårt förslag till livsmedelsstrategi.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

10.36

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.37

Landsbygdsföretagande och landsbygdsutveckling – motion 10.38, 10.39, 10.40, 10.41 och 10.42

Motionären föreslår att:

10.38 Centerpartiet agerar för att få till stånd en specialiserad myndighet – liknande det tidigare Fiskeriverket – för att säkra att yrkesfiskare ges samma villkor som andra företagare.

10.39 Centerpartiet arbetar för att intentionerna i 1993 års skogsbrukslag avseende ”frihet under ansvar” ska fortsätta gälla.

10.40.1 Aktivt utformar konkreta förslag som bidrar till inflyttning till de mindre tätorterna och ett ökat företagande.

10.40.2 Redovisa konkreta åtgärder fortlöpande under verksamhetsåret.

10.41.1 Undersöka möjligheterna att samordna myndigheternas arbete med att inventera enskilda avlopp med inventering av ödetomter i syfte att få en tydlig bild av nuläget.

10.41.2 Medvetandegöra myndigheter om det växande problemet och därigenom bidra till att på sikt förstärka lagstiftningen inom området.

10.41.3 Undersöka möjligheter till samverkan med intresseorganisationer, exempelvis LRF, som referensgrupp och kompetens kring markägarfrågor.

10.41.4 Undersöka möjligheten att använda kommunala bolag och verksamheter för att iordningställa fastigheter enligt den modell som prövas och utvärderas i Vara kommun.

10.42 Centerpartiet ger partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en politik och strategi för det storstadsnära jordbruket och landsbygden.

Partistyrelsens yttrande:

Företagande är viktigt för att landsbygden ska kunna fortsätta utvecklas. Centerpartiet presenterade hösten 2016 riksdagsmotionen En stark och grundläggande äganderätt, där vi betonade vikten av att skogsvårdslagen ska förbli oförändrad och bygga på principen frihet under ansvar. För Centerpartiet är principen grundläggande för att vi ska kunna ha ett hållbart och fungerande skogsbruk i Sverige.

I regeringsställning var Centerpartiet med och avvecklade Fiskeriverket år 2011. Myndigheten verksamheter delades upp mellan Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk och Sveriges lantbruksuniversitet. Syftet var att effektivisera verksamhetsområdena och det är därför inte aktuellt att starta en ny sådan myndighet.

Centerpartiet anser att det finns andra tillvägagångssätt att säkra att yrkesfiskare ges samma villkor som andra företagare, såsom regelförenklingar och att stärka fiskares konkurrenskraft.

I samband med landsbygdskommitténs slutbetänkande med 75 förslag, vilka till stor del var förslag som Centerpartiet drivit sedan länge, presenterade vi en utökning av kommitténs förslag till avskrivning av studielån på landsbygden. I Centerpartiets budgetmotion för 2017 föreslog vi en sänkning av arbetsgivaravgifterna för unga så kallade ingångsjobb och ingångsavdrag. Detta skulle skapa mellan 35 000 till 80 000 jobb runt om i landet. I samband med Almedalen 2016 presenterade Centerpartiet även ett landsbygdsmanifest där vi samlat flera förslag för att stärka tillväxten på landsbygden.

I den livsmedelsstrategi som Centerpartiet presenterade finns flera förslag på hur jordbruksföretag runt om i landet ska bli mer konkurrenskraftiga oavsett var de är geografiskt placerade. I strategin föreslogs även åtgärder för att säkra självförsörjningsgraden både i glesbygd men också i storstadsområden.

Kommunerna har tillsynsansvar för de enskilda avloppen i Sverige. Det är i samband med kommunens tillsyn det blir aktuellt med föreläggande om att byta avlopp om de inte klarar uppsatta regler. Att byta till nya avlopp kräver stora investeringar för den enskilda. Samtidigt innebär det kommunala tillsynsansvaret att bedömningar och agerande skiljer sig åt lokalt. Det sker även en individuell bedömning som bland annat innebär högre krav om fastigheten är nära vatten på grund av en förhöjd risk för utsläpp. Situationen är på många sätt ohållbar, både för miljön och för den enskilda fastighetsägaren. Att undersöka möjligheterna att samordna arbetet med att inventera enskilda avlopp med inventering av ödetomter kan därför vara en potentiell lösning på problemet. Centerpartiet arbetar redan med att medvetandegöra myndigheter om landsbygdens förutsättningar på flera plan, bland annat i landsbygdskommitténs betänkande som presenterades i början på 2017. Intentionen med landsbygdskommittén var att lyfta utmaningar på landsbygden men också föreslå lösningar på nationell nivå. Därmed skulle berörda myndigheter också upplysas om landsbygdens utmaningar och landsbygdens perspektiv ska tas med i myndighetsarbete och beslut.

Centerpartiet har i regionförhandlingarna arbetat för att decentralisera makt för att beslut kring bland annat byggfrågor och regional tillväxt ska bli mer lokalt förankrade.

Motionärerna föreslår en lösning för problemet med tomma hus och lokaler på landsbygden. Vara kommuns modell för att stötta renovering och uthyrning av tomma hus på landsbygder går ut på att kommunen startar landsbygdsutvecklingsprojekt med leader-metoden inom lokalt ledd utveckling. Centerpartiet betonar dock att det är upp till varje enskild kommun att bestämma vilka metoder de vill använda för att skapa tillväxt i sina kommuner.

Idag för Centerpartiet en tät dialog med LRF och berörda intresseorganisationer som är knutna till miljö, lantbruk och landsbygdsfrågor. Denna dialog är fortsatt viktig för att utveckla nya modeller och politiska förslag.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

10.39

10.40

10.41.1

10.41.2

10.41.3

10.42

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

10.38

10.41.4

Investeringsmöjligheter i jord och skog – motion 10.43

Motionären föreslår att:

10.43 Införa förändring av skattelagstiftningen som möjliggör avdragsrätt för investeringar i en jord och skogsbruksfastighet upp till 15 mkr i taxeringsvärde.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter ett behov av att reformera Jordförvärvslagen. Syftet med lagen är att förhindra att större företag köper upp stora lantbruksegendomar och skogsfastigheter till förmånlig beskattning på bekostnad av enskilda personer. Motionären föreslår att mindre företag ska kunna göra avdrag för kostnaden av ett fastighetsförvärv.

Centerpartiet har flera förslag för att förbättra villkoren för näringsidkare på landsbygden. Vi vill se ett avskaffande av arbetsgivaravgifter för mjölkbönder, slopad fastighetsskatt för lokaler på landsbygden, vi slår vakt om skogskontot och skogsskadekontot när det från olika håll föreslås att det ska slopas. Vi tror att det är svårt att utforma ett system som fyller den funktion som är motionärens andemening, troligtvis är rådande utformning av lagen den som bäst skapar förutsättningar för människor att bo och verka på landsbygden.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.43

Skattereduktion vid nybyggnation på landsbygd – motion 10.44

Motionären föreslår att:

10.44 Partistyrelsen omgående utreder möjligheter till momsbefrielse alternativt skattereduktion för nybyggnation på landsbygden.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet gör mycket för att förbättra villkoren på landsbygden. I den senaste vårbudgeten presenterade vi ett nytt förslag om avskrivning av studieskulder för de som väljer sig att bosätta sig i Norrlands inland och stora delar av Dalarna. Centerpartiet har även föreslagit en slopad fastighetsskatt för tomma lokaler på landsbygden. Partistyrelsen tror att denna typ av satsningar måste vara riktade och ändamålsenliga. Idag är det många lokaler och bostäder på landsbygden som står tomma, det är således tveksamt om en reducerad momssats på nybyggnation hade varit det mest effektiva sättet att förbättra förutsättningarna på landsbygden.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

10.44